

Miljöprövningsdelegationen

Lilla Alsbo Ägg AB
roger@alsboagg.se

Kungörelsedelgivning

Tillstånd till anläggning för djurhållning med värphöns i Avesta kommun

Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (SFS 2013:251):
1.10-i (B).

Beslut

Miljöprövningsdelegationen ger med stöd av 9 kap miljöbalken Lilla Alsbo Ägg AB (organisationsnummer 556452-1879) tillstånd till anläggning för djurhållning på fastigheten Lilla Alsbo 1:1 i Avesta kommun inom det område som framgår av bilaga 1.

Tillståndet gäller 70 000 platser för fjäderfän.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.

2. Den ekvivalenta ljudnivån (Leq) från verksamheten får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden.

50 dBA helgfri måndag-fredag kl. 06.00–18.00

45 dBA lördagar, söndagar och helgdagar kl. 06.00–18.00

45 dBA kvällstid kl. 18.00–22.00

40 dBA nattetid kl. 22.00–06.00

Momentana ljud (LFmax) får inte överstiga 55 dBA nattetid kl. 22.00–06.00 vid bostäder.

Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att värdena riskerar att överskridas eller när tillsynsmyndigheten bedömer att det behövs.

Kontroll ska ske med hjälp av närfältsmätningar (vid bullerkällorna) och beräkningar samt vid behov immissionsmätningar (vid berörda fastigheter). Mätning och beräkning av ekvivalent ljudnivå ska utföras för den tid då den bullrande verksamheten pågår.

3. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras och hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark-, yt- och grundvatten undviks. Ämnen som kan avdunsta ska förvaras så att risken för avdunstning minimeras. Förvaring ska ske så att sinsemellan reaktiva ämnen inte kan blandas. Förvaring av kemiska produkter och farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling.

Vid invallning ska uppsamlingsvolymen motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

4. För att begränsa avgången av ammoniak och hindra utsläpp till mark och vatten ska lagring av fast fjäderfäködsel ske på tät platta på ett sådant sätt att läckage och spill kan samlas upp. Förvaring ska ske under tak eller annan likvärdig tät täckning, som förhindrar uppfuktning och minskar vindpåverkan. Ytvatten ska förhindras att rinna till gödsellagringen.
5. Verksamheten ska bedrivas så att damning, nedskräpning, skadedjur och luktstörningar i omgivningen undviks. Om olägenheter ändå uppkommer från verksamheten ska verksamhetsutövaren snarast vidta åtgärder för att motverka dessa. Åtgärder ska vidtas i samråd med tillsynsmyndigheten om upprepade störningar uppstår.
(Delegation)
6. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del slutligt avvecklas ska verksamhetsutövaren senast tre månader innan

avveckling i samråd med tillsynsmyndigheten upprätta en tidsatt plan för avvecklingen och efterbehandlingen. Planen ska minst omfatta omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall från verksamheten samt förslag till undersökningar av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.

(Delegation)

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 19 kap 5 § och 22 kap 25 § miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor på det sätt som anges i villkor 5 och 6.

Delegationen innebär vidare att tillsynsmyndigheten ytterst har rätt att avgöra vad som ska gälla om enighet inte kan nås vid de samråd som anges i villkoren.

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts i gång senast fem (5) år efter det att detta beslut vunnit laga kraft, annars förfaller tillståndet i de delar som inte satts i gång. Sökanden ska i god tid skriftligen meddela tillsynsmyndigheten innan verksamheten sätts i gång. Med igångsättning avses att verksamheten satts i drift.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 19 kap 5 § och 22 kap 28 § miljöbalken att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Verksamhetsutövaren ska skriftligen meddela tillsynsmyndigheten innan detta tillstånd tas i anspråk.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932) att beslutet i detta ärende ska delges genom kungörelse. Se vidare information i bilaga 2.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Lilla Alsbo Ägg AB (bolaget) vill utöka sin djurhållning från 27 500 platser till 70 000 platser för höns, vilket innebär att verksamheten blir tillståndspliktig enligt 9 kap miljöbalken. Utöver att inom verksamhetsområdet bygga nytt hönshus, inklusive packeri och personalutrymmen, planeras ytterligare ett gödselhus, två fodersilos och en kalksilo. Verksamheten bedriver ingen växtodling, utan avyttrar all gödsel till lokala lantbrukare. I och med utökningen kommer verksamheten även omfattas av industriutsläppsförordning (SFS 2013:250) samt BAT-slutsatser för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris (offentliggjordes den 21 februari 2017).

Samråd

Avgränsningssamråd hölls med Länsstyrelsen i Dalarnas län samt Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning och räddningstjänsten den 4 oktober 2024. Särskilt berörda har fått direktutskick med information om sökt verksamhet. Övriga myndigheter har tagit del av samrådsunderlaget via e-postutskick.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till miljöprövningsdelegationen den 17 januari 2025. Efter kompletteringar kungjordes ansökan i ortstidningen Avesta Tidning samt Post- och Inrikes Tidningar och har remitterats till Länsstyrelsen i Dalarnas län, Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning, Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket samt Jordbruksverket. Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen i Dalarnas län samt Västmanland-Dalarna miljö- och byggnämnd. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Ansökan

Yrkanden

Bolaget ansöker om tillstånd enligt 9 kap miljöbalken för att utöka djurhållningen av höns för äggproduktion från 27 500 platser till 70 000 platser.

Bolaget anhåller om ett verkställighetsförordnande om att få påbörja utökningen innan beslutet vunnit laga kraft, vilket även inbegriper

att all markberedning och byggnationer får utföras innan beslut har tagits.

Bolaget önskar att ha minst fem års framförhållning för att ta tillståndet i anspråk från det att tillståndet vunnit laga kraft.

Åtaganden

- Installera modern, energieffektiv teknik avseende ventilation och belysning under förutsättning att det även är ekonomiskt rimligt.
- Minska ammoniakavgången genom att installera modern, effektiv ventilation som ger torr gödsel.
- Reducera lukt från stallar och gödselhantering genom att med modern inredning och ventilation få torr gödsel som avger mindre lukt.
- Leda allt tvättvatten från båda hönshusen till planerad infiltrationsanläggning med tillhörande slamavskiljare.

Förslag till villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Den ekvivalenta ljudnivån (Leq) från verksamheten får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden.
 - 50 dBA helgfri måndag-fredag kl. 06.00–18.00
 - 45 dBA lördagar, söndagar och helgdagar kl. 06.00–18.00
 - 45 dBA kvällstid kl. 18.00–22.00
 - 40 dBA nattetid kl. 22.00–06.00. Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dBA.

Angivna värden ska kontrolleras genom immissionsmätningar och/eller närfältsmätningar och beräkningar. Kontrollen ska ske på tillsynsmyndighetens begäran.

3. Flytande kemiska produkter och flytande avfall ska förvaras inom ett invallat och på ett för ämnet beständigt och tätt underlag. Uppsamlingsvolymen ska minst motsvara den

största behållarens volym plus tio procent av summan av övriga behållares volym.

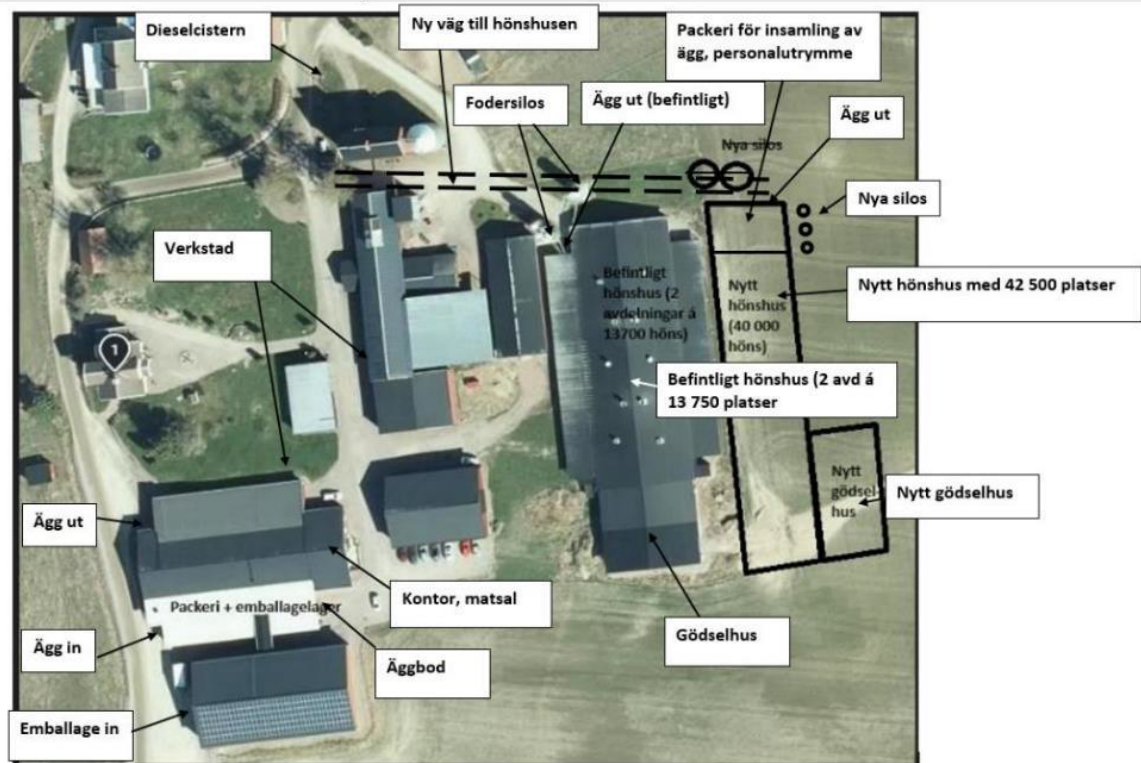
4. För att begränsa avgången av ammoniak och hindra utsläpp till mark och vatten ska lagring av fast fjäderfä gödsel ske på tät platta på ett sådant sätt att läckage och spill kan samlas upp. Förvaring ska ske under tak eller annan likvärdig tät täckning, som förhindrar uppfuktning och minskar vindpåverkan. Ytvatten ska förhindras att rinna till gödselplattan.
5. Verksamheten ska bedrivas så att lukt och andra olägenheter för närboende minimeras.
6. Om verksamheten i sin helhet upphör ska detta anmälas till tillsynsmyndigheten i god tid innan nedläggningen och redovisas hur sökanden planerar att utföra nedläggningen.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Befintlig verksamhet håller 27 500 platser för höns. Efterfrågan på inhemskt producerade ägg är stor, därav vill bolaget utöka produktionen. Ett nytt stall planeras att samlokaliseras med befintligt stall. Anläggningen är belägen cirka 8 kilometer sydost om Avesta i ett utpräglat skogs- och odlingslandskap utanför planlagt område med relativt få boende i omgivningen. Närliggande åkermarker är utarrenderade till lokala lantbrukare. Verksamhetens utsläpp till luft utgörs främst av ammoniak från stall och gödselhus.

Utökad verksamhet blir industriutsläppsverksamhet och kommer omfattas av BAT-slutsatser (Best Available Technique) för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU.

Bild 1. Bilden nedan visar verksamhetens olika anläggningsdelar.

Teknisk beskrivning

Värphöns och logistik

Utökningen innebär att ett nytt flervåningshus byggs med plats för 42 500 höns, inklusive packerilokal, gödselhus, två nya silos och en kalksilo. Nya höns anländer när de är 16 veckor gamla. De börjar värpa efter 20 veckor fram till slakten som sker vid 90 veckors ålder. Det går cirka 1,5 år mellan omgångarna. Efter tömningen görs tvätt och desinficering. Stallet står därefter tomt under minst två veckors tid för torkning och eventuella reparationsarbeten. Oftast är ett uppehåll på 4–6 veckor mellan slakt och insättning. Vid full produktion idag (27 500 höns) värps det årligen 564 ton. Vid fullständig utökning (70 000 höns) blir mängden 1 435 ton per år.

Sortering och paketering

Packerilokalen i Hus 2 ordnas för att samla upp äggen från både Hus 1 och Hus 2. Där ska äggen paketeras på plastbrickor, och därefter överflyttas till stora packeriet för att storlekssorteras, märkas och paketeras i kundkartonger. Plastbrickor, mellanskivor och plastpallar tvättas innan de återanvänds. Verksamheten har även en äggbod där en liten andel ägg säljs via självbetjäning. Denna kommer ha samma omfattning.

Silos

Två fodersilos och en kalksilo kommer att uppföras på gården. Höjden på nuvarande fodersilo är cirka 9,8 meter, kalksilon är cirka 2,5 meter och de tillkommande får lika höjd. De bedöms inte komma påverka landskapsbilden.

Miljökonsekvensbeskrivning

Lokalisering

Aktuell plats är inte detaljplanlagd. Varken riksintressen för det rörliga friluftslivet, naturvård eller kulturmiljövård berörs. Inte heller andra typer av skyddsområden berörs såsom vattenskyddsområden, naturreservat eller fornminnen. Den aktuella djurhållningen sker inom befintlig gårdsmiljö. Närmaste bostad finns cirka 75 meter bort. Ytterligare fyra bostadshus finns inom 500 meter från gården.

Alternativ lokalisering

Att sprida ut hönshusen eller flytta nuvarande anläggning, inklusive den planerade, till en alternativ plats skulle få negativa ekonomiska konsekvenser. Det är inte heller försvarbart att avstå från en fullt fungerande anläggning med modern inredning och en väl uppbyggd infrastruktur. En alternativ plats skulle dessutom innebära att större arealer ny mark måste tas i anspråk och med ett läge som kan uppfattas vara sämre för exempelvis boende i trakten. Miljömässigt sett är ett byte av plats inte att hushålla med de befintliga och fullt funktionsdugliga anläggningsdelar.

Nollalternativ

Nollalternativet innebär att planerad utökning inte kommer till stånd alternativt avvecklas.

Avfall

Avfall i form av trasiga ägg förs till gödselhuset. Vid befintlig verksamhet rör det sig om 10–15 trasiga ägg per dag, vilket uppskattningsvis ökar till 15–20 ägg vid full utökning. Marginella mängder av övrigt avfall genereras då verksamheten i huvudsak använder återanvändbara produkter.

Stallgödsel

Årlig gödselmängd kommer öka från 822 m³ till 2 200 m³. Gödseln transporteras från hönshusen via gödselband till gödselhuset två

gångar per vecka. Befintligt gödselhus har cirka 1,6 meter höga stödmurar och är omhändert med nät för att undvika att fåglar tar sig in. Lagringskravet för denna typ av animalieproduktion är 10 månader. I samband med utökningen tillkommer ett nytt gödselhus. Nya gödselhuset byggs med samma typ av betongmurar, men blir inklätt med plåt upp till taknivå. Lagringskapaciteten kommer att bli tillräcklig för minst 10 månaders gödselproduktion.

Eftersom all stallgödsel används till växtodlingsändamål finns inget behov av hygienisering.

Energi

Elenergianvändningen åtgår främst till belysning, ventilation, utgödsling, uppvärmning av personalutrymmen, varmvatten samt till packmaskinen i stora packeriet. Energianvändningen beräknas öka med cirka 50 000 kWh med nytt höns- och nytt packeri. Under 2019 installerades solceller med installerad effekt på 75 kW och som kompletterades med ytterligare 75 kW under våren 2023. Detta motsvarar 55–60 % av elbehovet framöver. Hönshuset värms upp med hjälp av fåglarnas värmealstring. Värmepump finns i kontor, personalutrymme och packeri. Värmepump kommer också att installeras i nya pack- och personallokaler.

Buller och transporter

Utökningen av antalet värphönsplatser kommer att medföra en ökning av foder-, ägg-, höns- och gödseltransporter. Befintliga vägar och vändplaner kommer att användas. Transporterna av ägg mellan höns- och äggpackeri hanteras internt. Fodertransporter kommer bli varje vecka i stället för varannan vecka. I dagsläget är det redan omfattande transporter till och från närområdet då närmsta granne är en stor spannmålsodlare som kör ofta med tunga maskiner.

Utsläpp till vatten

Avloppsvattnet från personal- och packutrymmen leds till infiltrationsanläggning. Ytterligare en infiltrationsanläggning planeras och dit ska tvättvatten från hönshuset och avloppsvatten från nya packerilokalen avledas.

Körytor och markytor kring höns- och hus är grusade eller gräsklädda, vilket främjar infiltration av dagvatten. Inga miljöfarliga ämnen eller stallgödsel hanteras på dessa ytor.

Lukt

Den förhärskande vindriktningen är huvudsakligen sydlig. Risker för luktolägenheter kan komma från hönsbarn samt vid hantering av stallgödsel. Vid olika vindriktningar och tillfälliga vindpustar kan lukten från nuvarande gödselbarn påverka omgivningarna. Klagomål på lukt har inte förekommit.

Damm

Damm i form av fjädrar och partiklar från djur uppkommer inne i avdelningarna. I slutet av varje omgång är det mer damm som hamnar framför allt i ströbädden. Resterande damm tvättas bort. Sökanden bedömer att inget damm eller fjädrar kommer ut via ventilationen. Slutna system används i foderlagren. Dammavskiljare används vid påfyllningen som sker utomhus.

Växthusgaser och klimatpåverkan

Värphöns har liten påverkan på klimatet i form av metanutsläpp jämfört med till exempel nötkreatur. Höns avger en liten metanavgång via fodersmältningen. Påverkan från metan och lustgas via lagringen av stallgödseln bedöms vara låg eftersom denna hålls torr. Den främsta källan till klimatpåverkan i form av koldioxid bedöms komma från olika transporter, främst externa. Verksamheten förbrukar årligen cirka 1 m³ dieselolja till främst gårdstransporter. Cirka 40 liter per år åtgår till reservelverket.

IED samt statusrapport

Planerad verksamhet omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:250) och alla industriutsläppsverksamheter ska upprätta en statusrapport som beskriver föroreningssituationen i mark och vatten. Rapporten ska beskriva nuläget för att sedan kunna användas som underlag vid bedömningen av om en betydande förorening har uppstått till följd av verksamheten. Statusrapporten ska omfatta området där verksamheten bedrivs, och enligt Jordbruksverkets bedömning innebär detta att det enbart är stallbyggnader och andra byggnader med direkt koppling till djurhållningen som ingår i verksamhetsområdet. Tidigare produktion utgjordes av elva mjölkkor fram till 1965. Gödseln förvarades på gödselplatta. Därefter sattes värphöns in i liten skala fram till 1982 då antalet hönsplatser utökades när nuvarande ägare övertog. 1996 byggdes nuvarande hönsbarn med de två avdelningarna. Ända sedan hönsen kom till gården har gödselplattan funnits, med gjuten betongplatta, stödväggar och tak. Preparat förvarades inlåsta och fylldes i på

gödselplattan. Underhållet av maskiner utfördes i verkstaden på betonggolv utan avlopp. Farliga avfallet har hela tiden tagits om hand på miljöriktigt sätt. Verkstadsoljorna förvarades i verkstaden på betonggolv utan avlopp. Bolaget bedömer därav att statusrapport inte är relevant att upprätta.

Ammoniak

Ammoniakutsläpp sker dels från stallarna, dels från lagringen av stallgödsel. Beräknade utsläppsdata för sökt verksamhet samt BAT-AEL framgår i tabellen nedan.

Lokal	Kg/år	Kg/plats och år	BAT-AEL Kg/djurplats och år
Stallarna	6 100	0,087	0,02 - 0,13
Gödsellager	9 980	0,14	

Tabell 1. Redovisade uppgifter om utsläpp av ammoniak från planerad verksamhet.

Med hjälp av bra ventilation och god inomhusmiljö hålls gödseln torr vilket resulterar i lägre ammoniakavgång samt avger mindre lukt.

Yttranden

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Länsstyrelsen tillstyrker att tillstånd lämnas.

Länsstyrelsen noterar att bolaget felaktigt redovisat att vattendraget från Kärrsjön och Brovallsjön till Dalälven uppvisar god ekologisk status. Det är miljö kvalitetsnormen som bolaget redovisar, inte statusen. Den senaste klassningen visar att vattendraget har måttlig status avseende näringsämnen. För Kärrsjön och Brovallsjön, vilka är klassificerade som "övriga vatten", finns ingen information om status i VISS, men äldre mätvärden visar på förhöjda halter av näringsämnen (fosfor och kväve) även i dessa sjöar. Detta är dock inget som påverkar länsstyrelsens bedömning.

Miljö- och byggnämnd, Avesta kommun

Nämnden kan konstatera att det fortfarande saknas redovisningar av nämndens tidigare synpunkter och därför kvarstår delar av nämndens tidigare yttranden. Av ansökan och hittills inlämnade kompletteringar fattas det uppgifter för att nämnden ska få en mer

komplett bild över verksamhetens möjligheter till att minimera miljöpåverkan.

Frågor som kvarstår är en tydligare redovisning av omhändertagande av ökade mängder dagvatten, redovisning huruvida ventilationssystemet kommer att minska mängden ammoniak i luft samt minska eventuella luktproblem.

Nämnden anser även att en statusrapport för mark bör upprättas. Provtagning av mark är lämpligt att göra i detta skede för att få ett referensvärde (nollvärde), då marken enligt ansökan inte tidigare utsatts för några föroreningar.

Vidare anser nämnden att frågor kring brand inte är tillräckligt utförligt beskrivna. I ansökan anges att vid brand (kraftig) i anläggningen ska inget vatten påföras, i stället ska anläggningen få brinna ned. Detta för att inte problem med stora mängder förorenat släckvatten ska uppstå. I händelse av brand måste vetskap om detta förfarande finnas hos räddningstjänsten. Nämnden ställer sig frågande till hur detta ska bevakas. Om det inte är möjligt för verksamheten att styra detta, behöver ansökan kompletteras med vilka konsekvenser och eventuella skyddsåtgärder som verksamheten planerar att vidta.

Av ovan nämnda anledningar överlåter nämnden till miljöprövningsdelegationen att avgöra om ansökan är tillräckligt utredd för att kunna avgöras. Om delegationen skulle meddela tillstånd utifrån befintligt underlag, yrkar nämnden att delegationen föreskriver några prøvotidsutredningar kring de frågor som ännu inte redovisats i tillräcklig omfattning.

Nämnden tillstyrker följande villkor:

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Den ekvivalenta ljudnivån (Leq) från verksamheten får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden:

50 dBA helgfri måndag-fredag kl. 06.00–18.00

45 dBA lördagar, söndagar och helgdagar kl. 06.00–18.00

45 dBA kvällstid kl. 18.00–22.00

40 dBA nattetid kl. 22.00–06.00. Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dBA.

Angivna värden ska kontrolleras genom immissionsmätningar och/eller närfältsmätningar och beräkningar. Kontrollen ska ske på tillsynsmyndighetens begäran.

3. Flytande kemiska produkter och flytande avfall ska förvaras inom ett invallat och på ett för ämnet beständigt och tätt underlag. Uppsamlingsvolymen ska minst motsvara den största behållarens volym plus tio procent av summan av övriga behållares volym.
4. För att begränsa avgången av ammoniak och hindra utsläpp till mark och vatten ska lagring av fast fjäderfä gödsel ske på tät platta på ett sådant sätt att läckage och spill kan samlas upp. Förvaring ska ske under tak eller annan likvärdig tät täckning, som förhindrar uppfuktning och minskar vindpåverkan. Ytvatten ska förhindras att rinna till gödselplattan.
5. Om verksamheten i sin helhet upphör ska detta anmälas till tillsynsmyndigheten i god tid innan nedläggningen och redovisas hur sökanden planerar att utföra nedläggningen.

Nämnden yrkar följande nya villkor:

- Ett kontrollprogram ska tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten och inges till denna senast 3 månader efter att tillståndet har tagits i anspråk. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Kontrollprogrammet ska revideras av tillståndshavaren i samråd med tillsynsmyndigheten.

Nämnden yrkar följande ändringar av bolagets förslag till villkor:

Villkor 5. Verksamheten ska bedrivas så att lukt och andra olägenheter för närboende minimeras. Ventilation ska bland annat med hänsyn till luftströmmar och placering av utblås utformas så att risken för luktstörningar minimeras vid närliggande bostadsfastigheter. Om olägenhet i form av lukt från ventilationen uppstår vid närliggande bostadsfastigheter ska bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten vidta de skyddsåtgärder som behövs för att begränsa olägenheterna (delegation).

Nämnden yrkar att följande frågor ska utredas vidare:

U1. Verksamheten ska utreda utsläpp av processvatten efter markbädden. Utredningen ska innehålla näringsämnen och föroreningar som kan påverka yt- och grundvatten utanför verksamhetsområdet. De miljömässiga konsekvenserna samt kostnaderna för åtgärder ska redovisas till prövningsmyndigheten fem år efter att tillståndet tagits i anspråk.

U2. Verksamheten ska utreda möjligheterna att separera det vatten som uppkommer på takytor från övrigt dagvatten från gårds- och transportytor och avleda takvattnet till omgivande terräng. De miljömässiga konsekvenserna samt kostnaderna för åtgärder ska redovisas till prövningsmyndigheten fem år efter att tillståndet tagits i anspråk.

U3. Verksamheten ska utreda behovet och möjligheterna att avleda och fördröja det dagvatten som uppkommer från gårds- och transportytor inom verksamhetsområdet, samt inkomma med förslag till lämpliga åtgärder. Utredningen ska innehålla en uppskattning av flöden från dessa ytor samt en bedömning av innehållet av föroreningar som kan påverka yt- och grundvatten utanför verksamhetsområdet. Åtgärder samt de miljömässiga konsekvenserna och kostnaderna för dessa ska redovisas till prövningsmyndigheten fem år efter att tillståndet tagits i anspråk.

Nämndens motivering

Nämnden anser att ett fungerande kontrollprogram är av yttersta vikt för en seriös verksamhet. När ett sådant kan tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten underlättar det den kommande tillsynen samt i dialogen med verksamhetsutövaren. Därför anser nämnden att förslag till nytt villkor (nummer 7) är motiverat att ta med i tillståndet.

Eftersom en ny ventilation kan vara en stor investering för en verksamhet anser nämnden att det är viktigt att verksamheten tar hänsyn till luftströmmar och att ventilationen planeras så att påverkan på närliggande bostadshus minimeras. Om olägenhet i form av lukt från ventilationen uppstår vid närliggande bostadsfastigheter ska bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten vidta de skyddsåtgärder som behövs för att begränsa olägenheterna. Detta för att minimera de olägenheter som kan uppstå på grund av verksamheten.

För att säkerställa att verksamhetens utsläpp av processvatten (främst tvättvatten från hönshus och annan rengöring av

verksamhetsanknutna verksamheter) inte orsakar negativ miljöpåverkan är det nödvändigt med provtagning efter markbädden. Av den anledningen bedömer nämnden att verksamheten ska utföra en utredning gällande verksamhetens utsläpp av främst näringsämnen och föroreningar som kan påverka yt- och grundvatten utanför verksamhetsområdet.

Då takvatten är ett opåverkat dagvatten bedömer nämnden att det är lämpligt att verksamheten utreder möjligheterna att separera takvattnet från övrigt dagvatten då dagvatten från gårds- och transporttytor kan innehålla föroreningar som kan vara i behov av rening.

Nämnden anser att dagvatten som uppkommer från gårds- och transporttytor kan innehålla föroreningar samt att det vid skyfallsliknande regn kan medföra problem. Av den anledningen behöver verksamheten utreda behovet och möjligheterna att avleda och fördröja det dagvatten som uppkommer från gårds- och transporttytor inom verksamhetsområdet.

Verksamheten uppger i ansökningshandlingarna att vid en eventuell kraftig brand ska inget släckvatten användas utan byggnaden ska få brinna ner. Nämnden ställer sig tveksam till om verksamheten har rådighet i den frågan, att avgöra om och när släckvatten ska användas är en fråga som räddningstjänsten har rådighet över. Om verksamheten har för avsikt att föra en dialog med räddningstjänsten så behöver det tydligare framgå i tillståndsbeslutet.

Eftersom nämnden ställer sig tveksam till förfarandet behöver verksamheten redovisa vilka konsekvenser och eventuella skyddsåtgärder som är aktuella vid en brand, för att minimera den negativa påverkan på markförlagd reningsanläggning samt omgivningen.

Övrigt

Nämnden anser att flera utredningar saknas och yrkar därför att verksamheten utreder dessa frågor vidare, efter fem år redovisas utredningarna till prövningsmyndigheten som då får ta ställning till om ytterligare villkor är nödvändigt.

Sökandens bemötande av yttranden

Bolaget har inga synpunkter på de yttranden som inkommit och förlitar sig på att miljöprövningsdelegationen tar rätt beslut med lämpliga villkor. I övrigt finns svar och information gällande kommunens yttranden i handlingarna (till exempel ventilation, dagvatten, processvatten, släckvatten osv.) Bolaget väljer därför att inte bemöta några yttranden.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att sökanden har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Miljöprövningsdelegationen anser att miljökonsekvensbeskrivningen efter gjorda kompletteringar uppfyller gällande krav och kan godkännas.

Tillåtlighet

Miljöprövningsdelegationen finner att sökanden visat att verksamheten är förenlig med miljöbalkens mål om hållbar utveckling och även lever upp till kraven i de allmänna hänsynsreglerna. Verksamheten innebär vidare en markanvändning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Miljöprövningsdelegationen bedömer vidare att inga av riksdagen beslutade miljömål kommer att äventyras på grund av verksamheten samt att den, inte annat än på ett obetydligt sätt, kan bidra till att miljökvalitetsnormer för luft eller vatten inte följs.

Verksamheten kan därför tillåtas med angivna villkor.

Industriutsläppsverksamhet

Verksamheten är enligt 1 kap 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) en industriutsläppsverksamhet vilket bland annat innebär att en statusrapport normalt ska upprättas. Men av 1 kap 23 § 2 st industriutsläppsförordningen framgår att en statusrapport inte krävs om risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom det område där den är tänkt att bedrivas. Miljöprövningsdelegationen anser att bolaget har visat att risken för

föroreningsskada är liten. Mot den bakgrunden finns inga skäl för bolaget att upprätta en statusrapport.

Den sökta verksamheten omfattas av BAT-slutsatser. Av 1 kap 13 § industriutsläppsförordningen följer att slutsatser om bästa tillgänglig teknik ska användas som referens vid tillståndsprövning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, om den bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer att bedrivas i huvudsak i enlighet med bästa tillgängliga teknik.

Villkor

Den som bedriver miljöfarlig verksamhet ska vidta de försiktighetsmått som rimligen kan krävas för att förhindra att verksamheten medför olägenhet för människors hälsa eller miljön. Bedömningen sker utifrån en avvägning mellan åtgärdernas kostnad och deras miljönytta. Se 2 kap 3 och 7 §§ miljöbalken. Bedömningarna nedan är gjorda på detta sätt.

Miljöprövningsdelegationen anser att verksamheten behöver regleras med de villkor som framgått av beslutet ovan. Några av villkoren stämmer överens med vad bolaget yrkat, några gör det inte. Nedan följer motiveringar till de villkor som inte följer bolagets yrkande eller som av andra skäl kan behöva ytterligare förklaring eller förtydligande.

Villkor 2 – Buller

Föreskrivna bullernivåer och tidsperioder är i enlighet med de som återges i Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller samt vad som miljöprövningsdelegationen normalt föreskriver. Det har i ärendet inte framkommit några skäl som motiverar strängare eller mildare krav.

Buller ska mätas om det finns misstanke om att nivåerna överskrids. Om bullrande utrustning installeras ska det ske på sådant sätt att föreskrivna bullervärden inte riskerar att överträdas.

Villkor 3 – Kemiska produkter och farligt avfall

I syfte att minska risk för spill och läckage vid förvaring och hantering av kemiska produkter och farligt avfall föreskrivs villkor om skyddsåtgärder. Det är viktigt att förvaring och hantering sker på ett betryggande sätt och i övrigt så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt,

till exempel att uppsamlade spillskydd finns där kemikalier eller flytande avfall hanteras.

Villkor 4 och 5 – Lagring av gödsel samt olägenhet

För att minimera risk för läckage och ammoniakavgång är det rimligt att föreskriva att lagring och hantering sker under tak på hårdgjorda ytor och ordnas på ett sådant sätt att spill och läckage snabbt kan samlas upp och omhändertas.

Verksamhet som involverar gödsel kommer ofrånkomligt att generera viss lukt, och risk för luktstörning för närliggande bostäder går inte att helt utesluta. Miljöprövningsdelegationen bedömer att utökningen inte ska medföra en väsentligt förändrad luktsituation till det sämre, men viss risk föreligger ändå. Villkoret ålägger bolaget att kontinuerligt följa upp anläggningens verkningar inom detta område, att arbeta förebyggande för att undvika luktproblem och att vidta ytterligare skyddsåtgärder om behov uppstår.

Villkor 6 - Avveckling av verksamheten

Villkoret syftar till att säkerställa att verksamheten, i det fall den avslutas, inte kvarlämnar avfall eller föroreningar. Eventuella åtgärder på grund av föroreningsskador, inklusive framtagande av provtagningsplaner och åtgärdsplaner, kan tillsynsmyndigheten besluta om med stöd av 10 kap och 26 kap miljöbalken.

Övrigt

Miljö- och byggnämnden har yrkat tre utredningsvillkor som syftar till att utreda vattenutsläpp efter markbädden, möjlighet att separera det vatten som kommer på takytor och behov av att avleda och fördröja dagvatten som uppkommer inom verksamhetsområdet. Mot bakgrund av vad som framkommit i handlingarna i ärendet och vid beaktande av verksamhetens art och påverkan på närområdet anser miljöprövningsdelegationen sammanfattningsvis att det inte föreligger skäl till att föreskriva de av nämnden yrkade utredningsvillkoren.

Beträffande hantering av släckvatten har bolaget redogjort för att frågan lyftes vid avgränsningssamrådet där representant från räddningstjänsten deltog. Miljöprövningsdelegationen anser att det är räddningstjänsten som bedömer och avgör huruvida vatten ska påföras en brand eller inte. Om en brandsläckningsinsats blir aktuell är det verksamhetsutövarens ansvar att omhänderta förorenat släckvattnet på ett miljömässigt godtagbart sätt. Utifrån vad som

framkommit i ärendet anser miljöprövningsdelegationen att det inte är nödvändigt att utreda frågan vidare.

Mot bakgrund av verksamhetsutövarens skyldigheter enligt förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll och tillsynsmyndighetens möjligheter att begära in förslag till kontrollprogram enligt 26 kap 19 § miljöbalken bedömer miljöprövningsdelegationen att något särskilt villkor om kontrollprogram inte behöver föreskrivas.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen får överlåta åt en tillsynsmyndighet att besluta om villkor av mindre betydelse. Det bedöms att de delegationer som gäller i detta beslut är lämpliga och överensstämmer med praxis.

Igångsättningstid

Syftet med att ange en igångsättningstid är att tillstånd ska bygga på att bästa möjliga teknik används. Om ett tillstånd inte tas i anspråk innan igångsättningstiden löpt ut förfaller tillståndet enligt 24 kap 2 § första stycket miljöbalken. Miljöprövningsdelegationen bedömer därav att tiden för när verksamheten senast ska ha satts i gång ska bestämmas till fem (5) år från det att detta beslut vunnit laga kraft. Inom igångsättningstiden ska utbyggnationer vara klara och verksamheten ha satts i gång i enlighet med ansökan.

Verkställighet

Grundregeln är att ett tillstånd får tas i anspråk när det har vunnit laga kraft. Bolaget har yrkat att tillståndet ska få tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft (19 kap 5 § och 22 kap 28 § miljöbalken).

Det är fråga om en redan etablerad verksamhet där området sedan tidigare är påverkat av verksamheten. Miljöprövningsdelegationen bedömer risken som liten för att det uppstår irreparabla skador på miljön om tillståndet omedelbart tas i anspråk. Därtill har inte remissmyndigheter haft några invändningar mot ett verkställighetsförordnande.

Miljöprövningsdelegationen finner vid en samlad bedömning att bolagets intresse av att kunna ta tillståndet i anspråk utan hinder av att beslutet vunnit laga kraft överväger risken för skada på miljön.

Bolagets yrkande om verkställighetsförordnande kan därmed bifallas.

Information

Andra bestämmelser

Observera att det kan finnas andra bestämmelser som reglerar verksamheten. Detta tillstånd befriar inte tillståndsinnehavaren från skyldigheten att följa vad som gäller enligt andra bestämmelser.

Tillsynsmyndighet

Tillsynsmyndighet enligt miljöbalken är för närvarande Västmanland-Dalarna miljö- och byggnämnd.

Ändring och överlåtelse

Ändring av verksamheten kan kräva nytt tillstånd eller anmälan enligt 1 kap 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251).

Vid överlåtelse av verksamheten till någon annan juridisk eller fysisk person, måste uppgift om detta lämnas till tillsynsmyndigheten och länsstyrelsen.

Egenkontroll

Verksamhetsutövaren är skyldig att bedriva egenkontroll enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll. Förordningen ställer bland annat krav på genomförande och dokumentation avseende:

- Fördelning av det organisatoriska miljöansvaret
- Rutiner för driftkontroll och kontroll av utrustning
- Bedömning av miljö- och hälsorisker från verksamheten
- Förteckning av vid verksamheten använda kemiska produkter.

Miljörapport

Verksamhetsutövaren är enligt 26 kap 20 § miljöbalken skyldig att årligen lämna en miljörapport till tillsynsmyndigheten. Innehållet i en sådan rapport regleras i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2016:8) om miljörapport.

Avgift

Årlig avgift ska betalas enligt förordningen (1998:940) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken. Avgiften bestäms i ett särskilt beslut av länsstyrelsen. Om kommunen har tillsynsansvaret för anläggningen tar även kommunen ut en avgift för tillsynen.

Miljöbrott

Tillsynsmyndigheten är skyldig att anmäla till rättsväsendet om tillståndshavaren skulle bryta mot tillståndet på ett sådant sätt att det uppstår misstanke om brott.

Vattenverksamhet

Åtgärder, till exempel grävning eller utfyllnad, som berör vattenområden kan kräva anmälan eller tillstånd enligt 11 kap miljöbalken. Anmälan görs till länsstyrelsen och frågor om tillräckliga skyddsåtgärder prövas i den anmälan och hanteras därför inte i detta beslut. Med vattenområde avses även sådant område som under endast en del av året är täckt med vatten, vilket bland annat innefattar våtmarker. Kontakt ska därför tas med länsstyrelsen innan arbete i eller i anslutning till vatten påbörjas.

Kulturmiljö

För tillsyn enligt kulturmiljölagen är länsstyrelsen tillsynsmyndighet. Verksamheten kan alltså ha mer än en tillsynsmyndighet. I villkor där samråd med tillsynsmyndigheten föreskrivs kan därför samråd med flera myndigheter behövas. Om tidigare okända fornlämningar påträffas i samband med arbetena ska arbetet avbrytas och den som leder arbetet ska omedelbart anmäla förhållandet till länsstyrelsen enligt 2 kap 10 § kulturmiljölagen (1988:950).

Avvikelse från villkor

Uppkommer fråga om avvikelse från de villkor som meddelats, ska tillstånd om detta begäras hos miljöprövningsdelegationen, innan avvikelse får ske. Mindre ändringar som inte i sig är tillståndspliktiga och inte heller innebär att olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma, ska i stället anmälas till tillsynsmyndigheten.

Hur man överklagar m m

Detta beslut kan överklagas, se bilaga 2.

Beslutet har fattats av ordförande Lena Baggens och miljösakkunnig Emma Knutes efter föredragning av miljöhandläggare Jenny Sjöberg.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

Aktförvararen

Havs- och vattenmyndigheten

Miljö- och byggnämnden, Avesta kommun

Naturvårdsverket

Jordbruksverket

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Två närboende

Bilagor

1. Kartbild över verksamhetsområdet
2. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Kartbild över verksamhetsområdet

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med miljöprövningsdelegationens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar ni beslutet

Miljöprövningsdelegationen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Dalarnas län antingen via e-post; dalarna@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Dalarnas län, 791 84 Falun.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **senast den 26 september 2025**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, dalarna@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 00 00. Ange diarienummer 758-2025.